

EKONOMISTYRNINGSVERKET

Rapport

Underlag till statens finansiella sparande

2022 Kvartal 1

Publikationen kan laddas ner
från ESV:s webbplats esv.se.

Datum: 2022-05-17

Dnr: 2022-00413

ESV-nr: 2022:28

Copyright: ESV

Rapportansvarig: Annika Näsval Åhman

Förord

ESV producerar nationalräkenskapsinformation för staten, underlag till statens finansiella sparande (UFS). Utgångspunkten för beräkningarna är de regler, definitioner och klassificeringar som gäller för de 27 medlemsländerna i EU.

Resultatet av beräkningarna ligger till grund för nationalräkenskapsberäkningarna vid Statistiska centralbyrån, SCB, och används till ekonomisk analys. Resultatet används också vid beräkningen av EU-avgifter och uppföljningen av EU-ländernas ekonomiska situation. Det finansiella sparandet används även för uppföljning av konvergenskriterierna¹.

Beräkningarna görs kvartalsvis och resultatet publiceras knappt två månader efter utgången kvartal.

¹ Konvergenskriterierna innefattar krav om prisstabilitet, sunda och hållbara offentliga finanser och stabil växelkurs

Innehåll

1	Kontaktinformation	5
2	Sammanfattning	6
2.1	Förbättrat sparande med 12 miljarder kronor	6
2.2	Inkomsterna ökade med 27 miljarder kronor	7
2.3	Utgifterna ökade med 14 miljarder kronor	7
2.4	Coronapandemins påverkan på statens finansiella sparande	8
2.5	Revideringar	9
3	Analys av inkomster	12
4	Analys av utgifter	18
4.1	Utgifterna ökade med 14 miljarder kronor	18
4.2	Sociala naturaförmåner minskade	18
4.3	Ökade omkostnader för konsumtion	18
4.3.1	Inköp av varor och tjänster fortsatte att öka	18
4.3.2	Hyrorna ökade	19
4.3.3	Aktivering av material minskade	19
4.4	Löner och sociala avgifter ökade 2 miljarder kronor	19
4.4.1	Lönerna ökade 5 procent	19
4.4.2	Sociala avgifter ökade 5 procent	20
4.5	Myndigheternas försäljning ökade med 1,4 miljarder kronor	20
4.6	Investeringar oförändrade	21
4.6.1	Militära investeringar ökade	21
4.7	Räntekostnaderna ökade 2022	21
4.7.1	Övriga räntekostnader	22
5	Löpande transfereringar	23
5.1	Löpande transfereringar till utlandet	23
5.1.1	EU-institutioner	23
5.1.2	Övriga utlandssektorn	24
5.2	Löpande transfereringar inom Sverige	24
5.2.1	Företagssektorn	24
5.2.2	Kommunala sektorn	25
5.2.3	Hushållssektorn	28
5.2.4	Ålderspensionssystemet	31
5.2.5	Subventioner	31
5.3	Kapitaltransfereringar inom Sverige	32
5.3.1	Företagssektorn	32
5.3.2	Kommunala sektorn	32

1 Kontaktinformation

Ansvarig	Telefon
Mikael Marelius Fortifikationsverket Försvarets materielverk Försvarsmakten Trafikverket Socialstyrelsen Skatteverket Skogsstyrelsen Statens fastighetsverk Statens tjänstepensionsverk Tullverket	08-690 44 28
Leyth Ameri Centrala studiestödsnämnden Migrationsverket Riksgäldskontoret	08-690 44 07
Heidi Söderström Laag Kärnavfallsfonden Universitet och Högskolor	08-690 43 68
Leticia Velasquez Diaz Arbetsförmedlingen Försäkringskassan Pensionsmyndigheten Sida	08-690 45 63
Hans Åhlander Exportkreditnämnden Länsstyrelserna Regeringskansliet	08-690 45 07
Annika Näsvall Åhman Domstolsverket ESF-rådet Kammarkollegiet Kriminalvården Polismyndigheten Statens skolverk Universitet och Högskolor	08-690 45 14

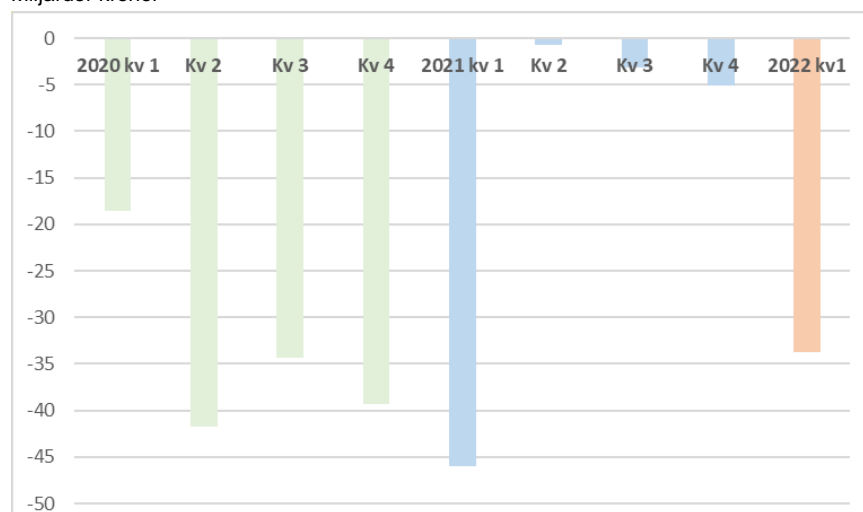
2 Sammanfattning

2.1 Förbättrat sparande med 12 miljarder kronor

Resultatet av beräkningen för första kvartalet 2022 visade ett negativt finansiellt sparande för staten på 34 miljarder kronor. Jämfört med samma period föregående år var det en förbättring med 12 miljarder kronor.

1 Statens finansiella sparande per kvartal 2020-2022

Miljarder kronor

2.2 Inkomsterna ökade med 27 miljarder kronor

Under första kvartalet 2022 ökade statens inkomster med 7 procent eller knappt 27 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Totalt uppgick statens inkomster till 391 miljarder kronor.

Under kvartalet ökade skatter på produktion och import med 20 miljarder kronor. Ökningen avsåg främst mervärdesskatter som ökade med 11 miljarder kronor medan löneskatterna ökade med 6 miljarder kronor. Löpande inkomst och förmögenhetsskatter ökade med 4 miljarder kronor.

2.3 Utgifterna ökade med 14 miljarder kronor

Första kvartalet 2022 ökade utgifterna med 14 miljarder kronor eller 3 procent jämfört med motsvarande kvartal föregående år.

Det var främst högre transfererings- och konsumtionsutgifter som bidrog till ökningen mellan kvartalen. Men även utgifterna för räntor och beredskapslagring hade en stor procentuell ökning. Under första kvartalet ökade transfereringarna med 8 miljarder kronor, konsumtionsutgifterna med 4 miljarder kronor samt räntor och beredskapslager med 2 respektive 1 miljard kronor.

Transfereringar till utlandet minskade med 6 miljarder kronor. Minskningen förklaras av lägre EU-avgift jämfört med motsvarande period föregående år. Sveriges reduktion på den avgiftsdelen som baseras på BNI trädde kraft först i december 2021.

Transfereringar inom Sverige ökade med 10 miljarder kronor. Ökningen berodde framför allt på bidrag till egentliga hushåll. Från det nya anslaget *Kompensation för höga elpriser* fick hushållen 6 miljarder kronor. Även utgifterna för *Inkomstpensionstillägg, föräldraförsäkring och Aktivitets- och sjukersättningar* ökade med 4 miljarder kronor tillsammans.

2.4 Coronapandemins påverkan på statens finansiella sparande

Från och med år 2020 har regeringen föreslagit och i Riksdagen fått igenom ett flertal stöd för att mildra de ekonomiska konsekvenserna med anledning av den rådande pandemin.

De direkta effekterna av pandemins påverkan på offentliga finanser går inte att redovisa exakt då många stöd betalas ut inom redan befintliga anslag och det därmed är svårt att särskilja vilken kostnad som avser just covidåtgärder. ESV har ändå försökt göra en översiktlig sammanställning av de uppgifter som myndigheterna redovisat. Tabellen ska ses som en uppskattning av stödåtgärdernas påverkan på finansiellt sparande och inte som en komplett specifikation.

Tabell 1 Coronarelaterade stödåtgärder per kvartal 2020-2022 (miljarder kronor)

Typ av stöd	2020 kv1	2020 kv2	2020 kv3	2020 kv4	Helår 2020	2021 kv1	2021 kv2	2021 kv3	2021 kv4	Helår 2021	2022 kv1
Korttidspermittering	-	-27	-3	-5	-35	-1	-4	-1	-2	-8	-1
Nedsättning arbetsgivaravgift	-6	-21	-1	-1	-29	-2	-3	-2	-2	-9	-2
Sjuklön	-1	-9	-5	-3	-18	-6	-5	-3	-1	-15	-4
Förstärkt arbetslöshetsförsäkring	-	-2	-4	-4	-10	-3	-1	-1	-1	-6	-1
Karensdag	-	-1	-1	-1	-3	-1	-1	-1	0	-3	-1,5
Omställningsstöd och omsättningsstöd	-	0	-3	-3	-6	-2	-6	-2	-2	-12	-0,5
Övriga covidrelaterade stöd	-	-5	-3	-13	-21	-6	-10	-6	-5	-27	-8
EU-avgift	-	-1	-	-4	-5	0	0	0	0	-1	0
Covidstöd "Stöd till kommunsektorn"	0	0	-21	0	-21	0	0	0	0	0	0
Övriga covidstöd till kommuner och regioner	0	0	-3	-18	-21	-15	-9	-8	-9	-42	-3
Effekt på statens finansiella sparande	-7	-66	-44	-52	-169	-36	-39	-24	-22	-122	-20,5

2.5 Revideringar

Sedan beräkningen av kvartal 4 2021 i februari 2022 har sparandet för helåret 2020 försämrats med 4 miljarder kronor. Totalt uppgick sparandet 2020 till -137 miljarder kronor. Inkomstskatterna hade minskat med 2 miljarder kronor samtidigt som utgifterna hade ökat med 2 miljarder kronor. Utgiftsökningen bestod av högre överföringar av inkomstskatter till kommuner och regioner.

För helåret 2021 har det finansiella sparandet förbättrats med 4 miljarder kronor. Inkomsterna ökade med 10 miljarder kronor. Det var främst mervärdesskatt och inkomstskatt som ökade. Samtidigt ökade utgifterna med 6 miljarder kronor varav den statliga momsens stod för 3 miljarder kronor av utgiftsökningen.

Tabell 2 Statens inkomster samt finansiella sparande 2020-2022 (miljoner kronor)

	Kv1- 4 2020	Kv1 2021	Kv2 2021	Kv3 2021	Kv4 2021	Kv1- 4 2021	Kv1 2022	Diff. bel. Kv	Diff. % Kv
01 Skatter på produktion och import	1 080 176	274 399	298 857	287 325	316 751	1 177 332	294 512	20 114	7
01 Produktskatter	588 078	142 543	160 215	153 030	180 113	635 901	154 199	11 656	8
02 Övriga produktionsskatter	492 098	131 856	138 641	134 296	136 638	541 431	140 313	8 458	6
02 Ränteintäkter	7 775	1 697	1 847	1 231	2 048	6 823	3 199	1 502	88
03 Inkomst från bolag	25 051	146	19 168	162	2 367	21 843	175	29	20
01 Inkomst från bolag	24 693	58	19 004	75	2 281	21 418	87	29	50
02 Kvarhållna utdelningar	358	88	164	87	86	425	88	0	0
04 Arrenden	588	163	173	167	166	669	166	3	2
01 Arrenden	23	5	8	3	1	17	2	-3	-60
02 Spektrumfrekvenser	402	117	124	124	124	488	124	6	6
03 Lokalradioavgifter	163	41	41	41	41	163	41	0	0
05 Löpande inkomst- och förmögenhetsskatter	266 847	73 454	79 987	72 311	79 854	305 606	77 025	3 571	5
06 Sociala avgifter	12 966	3 629	3 680	3 517	3 468	14 294	3 717	88	2
07 Skadeförsäkringspremier, netto	1 058	426	340	605	232	1 603	400	-26	-6
08 Löpande transfereringar från utlandssektorn	3 614	2 318	1 580	821	7 625	12 343	3 303	986	43
01 EU-länder	1 623	232	242	350	500	1 324	185	-47	-20
02 Övriga länder	1 417	289	261	248	442	1 240	236	-53	-18
03 EU-institutioner	0	1 713	1 011	140	6 445	9 309	2 562	849	50
04 Återvinningar	574	83	65	83	238	470	320	237	284
09 Transfereringar inom Sverige	39 730	7 790	8 887	7 844	10 817	35 337	8 199	409	5
01 Företagssektorn	3 600	815	840	651	1 874	4 180	714	-100	-12

STATENS INKOMSTER

		Kv1- 4 2020	Kv1 2021	Kv2 2021	Kv3 2021	Kv4 2021	Kv1- 4 2021	Kv1 2022	Diff. bel. Kv	Diff. % Kv
01	Böter och straffavgifter från företag D759	298	97	71	61	76	305	78	-19	-19
02	Övriga transfereringar från företag D753	3 300	718	769	590	1 398	3 474	636	-81	-11
03	Återvinningar	2	0	0	0	400	401	0	0	-78
02	Kommunala sektorn	9 359	2 137	2 184	2 026	2 844	9 191	2 158	21	1
01	Primärkommuner	8 479	1 858	1 996	1 851	2 590	8 295	1 909	52	3
02	Regioner	796	269	175	158	238	841	225	-44	-16
03	Kommunala ideella organisationer	84	10	13	16	16	54	23	13	136
04	Statliga ideella organisationer	0	0	0	0	0	0	0	0	0
03	Hushållssektorn	25 123	4 498	5 538	4 881	5 825	20 741	4 902	404	9
01	Hushållens ideella organisationer	10 363	2 238	3 079	2 516	3 062	10 895	2 499	261	12
02	Egentliga hushåll	14 761	2 259	2 458	2 365	2 763	9 846	2 403	143	6
01	Böter och straffavgifter från hushåll D753	6 196	309	368	326	286	1 289	426	117	38
02	Övriga transfereringar från hushåll D753	8 564	1 950	2 090	2 040	2 477	8 557	1 977	26	1
03	Återvinningar	0	0	0	0	0	0	0	0	0
04	AP-fonden	740	197	197	197	197	788	181	-15	-8
05	Mottagna subventioner	909	144	128	89	77	439	244	99	69
10	Kapitalskatter	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Bidrag för investering	1 745	382	348	345	445	1 519	199	-182	-48
01	Forskningsbidrag från EU	1 745	382	348	345	445	1 519	199	-182	-48
12	Övriga reala inkomster	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Ej definierad NRPunkt	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Summa utgifter	1 576 588	410 389	415 578	377 435	428 868	1 632 271	424 714	14 325	3
	Summa inkomster	1 439 548	364 404	414 864	374 328	423 773	1 577 369	390 898	26 494	7
	Finansiellt sparande	-137 039	-45 986	-714	-3 107	-5 094	-54 902	-33 817	12 169	-26

3 Analys av inkomster

De totala inkomsterna uppgick till 391 miljarder kronor första kvartalet 2022 vilket var en ökning med 7 procent eller 27 miljarder kronor jämfört med första kvartalet 2021. Skatter på produktion och import ökade med 20 miljarder kronor.

Produktskatterna ökade med 11 miljarder kronor varav mervärdesskatten stod för 11 miljarder kronor av ökningen.

Övriga produktionsskatter ökade med 8 miljarder kronor. Ökningen avsåg i huvudsak löneskatter. Ökningen är mer normal då inga stora nedsättningar förekom under första kvartalet 2021 eller 2022 utan ökningen avsåg högre sysselsättning och en högre lönesumma.

Statens intäkter av löpande inkomst- och förmögenhetsskatter uppgick till 77 miljarder kronor vilket var en ökning med 4 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal föregående år.

Hushållsskatter redovisade en minskning med 1 miljard kronor medan bolagsskatter ökade med 5 miljarder kronor jämfört med första kvartalet 2021.

Övriga inkomster bestod av ränteintäkter, utdelningar och transfereringsinkomster. Tillsammans uppgick de till 19 miljarder kronor vilket var en ökning med 2 miljarder kronor jämfört med samma period 2021. Ökningen bestod främst av förväntade inkomster från Recovery Resilience Facility (RRF-fonden) som i nationalräkenskaperna ska föras till den period då kostnaden uppstår. De förväntade inkomsterna första kvartalet har beräknats till 3 miljarder kronor.

Skatter i nationalräkenskaperna

I beräkning av nationalräkenskaperna hanteras skatterna intäktsmässigt när de upparbetas och inte när de inbetalas. Det innebär att skatteinbetalningen förs till den period som gett upphov till skattskyldigheten. Det definitiva skatteutfallet fastställs efter taxering två år efter det faktiska årets utgång. Skatterna indelas i:

Produktskatter som består av mervärdesskatter, importskatter och skatt på enskilda produkter såsom energi-, alkohol, tobak diverse punktskatter samt miljöskatter. Utfallet baseras till största delen på förskjutningar av månadsinbetalningar. Det innebär att produktionsskatterna inarbetas en månad och inbetalas månaden efter. Som exempel består utfallet för första kvartalet av februari, mars och april.

Övriga produktionsskatter som består av skatter på produktionsfaktorer såsom mark, fasta tillgångar, arbetskraft och andra produktionsmedel. Exempel på skatter är arbetsgivaravgifter, egenavgifter, fastighetsskatt, fordonsskatt och andra skatter kopplade till produktion. Utfallet baseras i huvudsak på förskjutningar av månadsinbetalningar och avseende egenavgifter på taxeringsutfallet.

Löpande inkomst- och förmögenhetsskatter består av skatter på inkomster och kapital från hushåll och företag. Utfallet baseras till största delen på taxeringsutfallet det aktuella året.

Tabell 3 Statens utgifter samt finansiella sparande 2020-2022 (miljoner kronor)

	Kv 1-4 2020	Kv1 2021	Kv2 2021	Kv3 2021	Kv4 2021	Kv 1-4 2021	Kv1 2022	Diff. bel. Kv 1	Diff. % Kv 1
Total konsumtion	270 625	64 754	73 217	67 912	85 987	291 870	68 728	3 974	6
Totala investeringar	60 438	10 755	14 803	13 111	23 740	62 410	10 561	-194	-2
Totala räntor	12 398	2 370	3 022	2 405	3 727	11 525	4 214	1 844	78
Totala transfereringar	1 194 731	321 856	313 211	283 572	304 031	1 222 669	329 494	7 638	2
Total beredskapslagring	1 388	563	961	788	211	2 524	1 863	1 300	231
Total statlig moms	36 647	10 033	10 275	9 575	11 044	40 927	9 771	-262	-3
Summa utgifter	1 576 588	410 389	415 578	377 435	428 868	1 632 271	424 714	14 325	3
01 Sociala naturaförmåner	12 100	3 558	4 021	3 285	3 760	14 624	3 106	-452	-13
02 Omkostnader för konsumtion	121 037	25 937	32 983	28 544	47 952	135 416	29 391	3 454	13
01 Inköp av varor och tjänster	131 736	27 017	36 356	31 300	52 047	146 721	29 531	2 514	9
02 Personalomkostnader	3 502	630	838	711	1 512	3 691	813	183	29
03 Hyror	23 097	5 901	6 053	5 940	6 007	23 901	6 126	225	4
04 Reparationer av lokaler	544	59	103	72	243	478	57	-2	-4
05 Material, egenutvecklade investeringar	-39 212	-7 802	-10 611	-9 579	-12 070	-40 061	-7 299	503	-6
06 Hyror, egenutvecklade investeringar	0	0	0	0	0	0	1	1	1 348
07 Offentligrättsliga avgifter	231	51	55	42	80	228	48	-3	-6
08 Övriga omkostnader	190	27	141	13	47	228	77	50	187
09 Fordonsskatter	31	11	9	9	17	46	7	-3	-31
10 Övriga produktionsskatter	917	43	37	35	69	185	30	-14	-31
03 Löner och sociala avgifter	184 855	47 038	49 840	48 720	49 149	194 747	49 387	2 350	5
01 Löner	121 978	30 945	32 752	32 123	32 389	128 210	32 404	1 459	5
02 Sociala avgifter	62 749	16 174	16 803	16 601	16 767	66 345	16 924	750	5
03 Värnpliktslöner	701	136	244	199	186	766	155	19	14
04 Löner, egenutvecklade investeringar	-1 007	-280	-287	-233	-303	-1 104	-276	5	-2

ANALYS AV UTGIFTER

05	Övriga löner	305	44	231	21	77	372	126	82	187
06	Övriga sociala avgifter	130	19	98	9	33	159	54	35	187
04	Försäljning	-47 367	-11 779	-13 627	-12 638	-14 873	-52 917	-13 156	-1 378	12
01	Extern försäljning	-34 029	-8 571	-9 441	-8 790	-9 678	-36 480	-9 732	-1 160	14
02	Intern försäljning	-13 338	-3 207	-4 186	-3 848	-5 195	-16 437	-3 425	-217	7
Total konsumtion		270 625	64 754	73 217	67 912	85 987	291 870	68 728	3 974	6
05	Investeringsverksamhet	60 438	10 755	14 803	13 111	23 740	62 410	10 561	-194	-2
01	Byggnader och anläggningar	40 571	8 050	11 193	10 049	12 725	42 017	7 683	-367	-5
02	Om- och tillbyggnad av bef. byggnader och anläggningar, mark	2 168	195	365	282	672	1 514	181	-14	-7
03	Maskiner, transportmedel och inventarier	8 780	1 398	1 958	1 487	3 247	8 090	1 580	182	13
04	Forskning och utveckling, immateriella investeringar	2 847	778	741	738	912	3 169	654	-124	-16
05	Försäljning av materiella tillgångar	-491	-66	-41	-50	-43	-200	-45	22	-33
06	Militära investeringar	6 563	402	587	605	6 226	7 820	508	106	26
Totala investeringar		60 438	10 755	14 803	13 111	23 740	62 410	10 561	-194	-2
06	Räntekostnader	12 398	2 370	3 022	2 405	3 727	11 525	4 214	1 844	78
01	Räntor på statsskulden m.m.	11 535	2 164	2 481	2 180	3 445	10 270	3 486	1 322	61
02	Övriga räntekostnader	866	209	544	227	285	1	730	521	250
03	Räntor, egenutvecklade investeringar	-4	-2	-2	-2	-3	-9	-2	1	-31
Totala räntor		12 398	2 370	3 022	2 405	3 727	11 525	4 214	1 844	78
07	Löpande transfereringar till utlandet	86 837	33 303	21 17	15 439	20 830	90 745	28 122	-5 181	-16
0	EU-institutioner	42 118	17 108	11 72	9 747	8 380	46 961	10 988	-6 120	-36
01	BNI-avgift (kassamässig)	38 434	14 999	9 976	8 204	5 840	39 019	8 894	-6 104	-41
02	UK-avgift (kassamässig)	481	0	0	0	0	0	0	0	0
03	EU-moms (kassamässig)	3 203	2 110	1 235	1 286	2 283	6 914	1 823	-287	-14
04	EU Tilläggsavgifter	0	0	514	257	257	1 028	271	271	0
0	Övriga utlandssektorn	44 718	16 194	9 448	5 692	12 450	43 784	17 133	939	6
01	EU-länder	3 322	900	303	570	1 683	3 455	663	-237	-26
02	Övriga länder	41 396	15 294	9 145	5 122	10 768	40 329	16 471	1 177	8

08	Löpande transfereringar inom Sverige	1 088 021	284 592	288 7	265 769	275 715	1 114 797	295 449	10 857	4
0	Företagssektorn	92 353	15 151	23 44	14 132	16 995	69 721	15 930	779	5
01	Statliga affärsverk	1 104	206	323	327	305	1 161	264	58	28
02	Statliga bolag	9 575	2 319	2 524	2 397	2 888	10 129	2 328	9	0
03	Privata företag m.fl.	80 440	12 390	20 36	11 070	13 387	57 208	13 092	702	6
04	Kommunala bolag	1 223	235	233	336	412	1 216	236	2	1
05	Försäkringsbolag	10	1	3	2	2	8	10	8	585
0	Statliga ideella organisationer	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	Kommunala sektorn	472 547	130 633	129 6	121 677	125 065	507 067	129 263	-1 370	-1
01	Primärkommuner	290 059	78 676	74 47	71 835	74 594	299 580	77 795	-882	-1
02	Regioner	179 747	51 377	54 63	49 067	49 940	205 022	50 645	-732	-1
03	Kommunala ideella organisationer	2 741	580	581	774	530	2 465	824	244	42
0	Hushållssektorn	353 286	95 177	90 20	86 858	90 166	362 408	102 906	7 729	8
01	Hushållens ideella organisationer	52 399	16 629	13 16	10 585	10 223	50 597	14 387	-2 242	-13
02	Egentliga hushåll	300 887	78 548	77 04	76 273	79 944	311 811	88 518	9 971	13
0	Ålderspensionssystemet	157 264	40 043	42 17	41 160	41 517	164 897	42 506	2 463	6
0	Subventioner	12 571	3 588	3 202	1 943	1 971	10 704	4 844	1 256	35
01	Staten	909	144	128	89	77	439	244	99	69
02	Kommuner	9 967	3 040	2 825	1 775	1 772	9 412	3 903	862	28
03	Regioner	1 695	403	249	78	123	853	698	294	73
09	Kapitaltransfereringar till utlandssektorn	736	101	167	62	298	629	74	-27	-26
0	EU-länder	185	55	65	27	96	243	50	-5	-9
0	Övriga länder	451	46	100	33	201	380	22	-24	-52
0	Infrianden av garantier	100	0	2	1	2	5	3	2	1 633
10	Kapitaltransfereringar inom Sverige	19 136	3 860	3 148	2 301	7 188	16 498	5 849	1 988	52
0	Företagssektorn	14 832	2 864	2 234	1 852	4 391	11 341	4 564	1 700	59
01	Privata företag m.fl.	4 492	1 965	1 494	1 521	3 877	8 856	2 387	421	21
02	Kommunala bolag	1 347	697	464	207	-13	1 354	386	-310	-45
03	Infrianden av garantier	1 710	187	248	107	294	836	270	83	44
04	Tillskott till företag	7 282	15	29	17	233	294	1 521	1 506	9 962
0	Statliga ideella organisationer	3	0	3	4	174	181	0	0	7

ANALYS AV UTGIFTER

0	Kommunala sektorn	2 408	622	686	285	2 002	3 595	1 035	413	66
01	Primärkommuner	1 837	188	264	275	907	1 633	137	-51	-27
02	Regioner	533	434	422	10	991	1 857	898	463	107
03	Kommunala ideella organisationer	39	0	0	0	104	104	0	0	0
0	Hushållssektorn	1 893	374	225	161	622	1 381	249	-125	-33
01	Hushållens ideella organisationer	403	118	50	42	133	343	81	-37	-32
02	Egentliga hushåll	1 490	256	174	119	489	1 038	168	-87	-34
	Totala transfereringar	1 194 731	321 856	313 211	283 572	304 031	1 222 669	329 494	7 638	2
11	Beredskapslagring	1 388	563	961	788	211	2 524	1 863	1 300	231
	Total beredskapslagring	1 388	563	961	788	211	2 524	1 863	1 300	231
12	Övriga kostnader	361	58	89	72	127	346	83	25	44
01	Bolagsskatt ÖSE	361	58	89	72	127	346	83	25	44
13	Statlig moms	36 647	10 033	10 275	9 575	11 044	40 927	9 771	-262	-3
	Total statlig moms	36 647	10 033	10 275	9 575	11 044	40 927	9 771	-262	-3
	Summa utgifter	1 576 588	410 389	415 578	377 435	428 868	1 632 271	424 714	14 325	3
	Summa inkomster	1 439 548	364 404	414 864	374 328	423 773	1 577 369	390 898	26 494	7
	Finansiellt sparande	-137 039	-45 986	-714	-3 107	-5 094	-54 902	-33 817	12 169	-26

4 Analys av utgifter

4.1 Utgifterna ökade med 14 miljarder kronor

Första kvartalet 2022 ökade utgifterna med 14 miljarder kronor eller 3 procent jämfört med motsvarande kvartal föregående år.

Det var främst högre transfererings- och konsumtionsutgifter som bidrog till ökningen mellan kvartalen. Men även utgifterna för räntor och beredskapslagring hade en stor procentuell ökning. Under första kvartalet ökade transfereringarna med 8 miljarder kronor, konsumtionsutgifterna med 4 miljarder kronor samt räntorna och beredskapslager med 2 respektive 1 miljard kronor.

4.2 Sociala naturaförmåner minskade

Utgifterna för sociala naturaförmåner minskade under första kvartalet. Totalt minskade utgifterna med 13 procent vilket motsvarade knappt 0,5 miljarder kronor.

De minskade utgifterna återfanns hos Arbetsförmedlingen vars anslag *Kostnader för arbetsmarknadspolitiska program och insatser* minskade med 0,5 miljarder kronor eller 36 procent. Minskningen berodde huvudsakligen på att antalet personer med anställningsstöd i form av extratjänster hade minskat. Extratjänsterna kommer enligt regeringsbeslut att fasas ut under 2022.

4.3 Ökade omkostnader för konsumtion

Under första kvartalet 2022 ökade utgifterna med 15 procent eller 4 miljarder kronor.

4.3.1 Inköp av varor och tjänster fortsatte att öka

Inköp av varor och tjänster var den största posten under utgiftspunkten Omkostnader för konsumtion. Under första kvartalet ökade myndigheternas inköp av varor och tjänster med 11 procent eller 3 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal föregående år.

Försvaret ökade med knappt 2 miljarder kronor vilket berodde på en högre inköpsnivå på FMV samt högre inköp av drivmedel och ammunition. Utbyggd värnplikt med fler i utbildning bidrog också till ökade kostnader.

Folkhälsomyndigheten rapporterade en utgiftsökning för varor och tjänster under inom anslaget *Bidrag till folkhälsa och sjukvård* på 0,5 miljarder kronor. Det berodde främst på en högre vidareförsäljning av covid-19 vaccin till Island och Norge samt på en fortsatt ökad testning av covid-19.

4.3.2 Hyrorna ökade

Första kvartalet 2022 ökade statens utgifter för hyror med 4 procent eller 0,2 miljarder kronor jämfört med motsvarande period föregående år.

4.3.3 Aktivering av material minskade

Aktivering av material inom egenutvecklade investeringar uppgick till 7 miljarder kronor. Det var en minskning med 0,5 miljarder kronor jämfört med första kvartalet 2021. Främst var det Trafikverket som minskade sin aktivering av material.

Aktivering av material inom egenutvecklade investeringar:

När myndigheterna bygger upp tillgångar i egen regi bokförs utgifterna först på kostnadskonton i resultaträkningen. I de reala räkenskaperna redovisas en ökning av konsumtionen.

Senast kvartalsvis bör myndigheterna aktivera utgifterna. Då ska de utgifter som är hänförliga till anläggningstillgångar föras över till balansräkningen och redovisas som en investering. Vid aktivering av de egenutvecklade investeringarna redovisas dessa med negativt tecken i de reala räkenskaperna vilket minskar konsumtionen. Samtidigt redovisas motsvarande post som investering med positivt tecken, därmed blir påverkan på utgifterna neutral.

4.4 Löner och sociala avgifter ökade 2 miljarder kronor

Utgiften för löner och sociala avgifter uppgick till 49 miljarder kronor första kvartalet 2022. Det var en ökning med 5 procent eller 2 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal föregående år.

4.4.1 Lönerna ökade 5 procent

Under kvartalet ökade lönerna med drygt 1,5 miljarder kronor vilket var 5 procent högre än samma kvartal föregående år. Totalt uppgick lönerna till 32 miljarder kronor.

Försvarsmaktens löneutgifter ökade med 10 procent första kvartalet. Myndigheten förklarar det med att ungefär hälften av ökningen består av utbetalning av årlig lönerrevision som betalades ut första kvartalet och inte andra kvartalet som året innan. Resterande ökning förklaras av ökad verksamhet 2022 vilket medfört ökad kostnad för övertid samt för övningsdygnstillägg.

Kriminalvårdens löner ökade med 15 procent första kvartalet. Myndigheten har ökat antalet anställda för att klara av den höga beläggningen på anstalter och häkten.

Löneökningarna kan också förklaras med att övertid och tillägg för obekväma arbetstid fortsätter att öka i linje med kapacitetsökningen på myndigheten.

Försäkringskassans löneutgifter ökade med 6 procent under första kvartalet. Myndigheten förklarar ökningen med ökat löneläge men även högre kostnader för övertid och mertid jämfört med första kvartalet 2021.

4.4.2 Sociala avgifter ökade 5 procent

De sociala avgifterna uppgick till 17 miljarder kronor första kvartalet vilket var en ökning med 5 procent eller 0,8 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal 2021.

4.5 Myndigheternas försäljning ökade med 1,4 miljarder kronor

Under första kvartalet uppgick myndigheternas försäljning till 13 miljarder kronor. Det är en ökning med 1,4 miljarder kronor eller 12 procent jämfört med samma kvartal 2021. Den externa försäljningen ökade med 14 procent samtidigt som den interna försäljningen ökade med 7 procent.

Folkhälsomyndigheten ökade sina externa försäljningsintäkter med 0,4 miljarder kronor under första kvartalet 2022. Förändringen kan främst förklaras med Folkhälsomyndighetens uppdrag om vidareförsäljning av covid-19 vaccin från Sverige. Myndigheten redovisar inköp av vaccin på omkostnader för konsumtion och under perioden var det framförallt inköp av covid-19 vaccin till Island och Norge som ökade jämfört med första kvartalet 2021. Intäkterna från vidareförsäljningen redovisas under extern försäljning och uppgick under perioden till ungefär 0,5 miljarder kronor.

Tullverkets utomstatliga intäkter ökade med 0,3 miljarder kronor under det första kvartalet vilket förklaras med högre tullmedel jämfört med motsvarande kvartal 2021.

Försäljningsintäkter en avdragspost

Försäljningsintäkterna minskar statens kostnader för myndigheternas verksamhet och är en avdragspost när konsumtionen beräknas. På extern försäljning rapporteras de utomstatliga intäkter myndigheterna har för till exempel avgifter, utbildning och konsultuppdrag. Den interna försäljningen är motsvarande intäkter med inomstatlig motpart och kan matchas mot en inomstatlig kostnad under omkostnader för konsumtion.

4.6 Investeringar oförändrade

Investeringarna uppgick första kvartalet till 11 miljarder kronor vilket var lika mycket som motsvarande kvartal 2021.

Investeringar i byggnader och anläggningar blev 8 miljarder kronor första kvartalet vilket var lika jämfört med samma kvartal föregående år. Trafikverket stod för huvuddelen av investeringarna. Trafikverkets investeringar bestod av 4 miljarder kronor till järnvägar och 3 miljarder kronor till vägar.

4.6.1 Militära investeringar ökade

Försvarsmyndigheternas militära investeringar uppgick till 0,5 miljarder kronor under kvartalet vilket var en ökning med 0,1 miljarder kronor jämfört med samma period 2021.

I modellen för försvarsinvesteringar ska investeringen aktiveras när material förs från Försvarets Materielverk till Försvarsmakten. Härutöver finns utgifter för beredskapsmateriel som klassificeras som förskott och som avser utveckling av JAS 39E samt en ny ubåtstyp. Förskotten uppgick till 2 miljarder kronor under kvartalet.

Upparbetade förskott till och med kvartal 1 2022 uppgick till cirka 42 miljarder kronor.

Militära investeringar

Enligt det Europeiska nationalräkenskapssystemet ska militära investeringar i materiel som tillverkas under flera år påverka det finansiella sparandet först vid fysisk leverans och inte vid överförande av äganderätten. Betalning innan leverans avseende militär materiel ska i stället utgöra en fordran på leverantören.

4.7 Räntekostnaderna ökade 2022

Räntorna ökade med 2 miljarder kronor till drygt 4 miljarder kronor första kvartalet 2022 jämfört med samma period 2021. Under samma period minskade statsskulden med 130 miljarder kronor till 1 109 miljarder kronor enligt Riksgäldskontorets officiella statsskuldsått.

Den högre räntekostnaden kan förklaras av högre räntor som i sin tur ökat inflationskompensationen i de reala statsobligationerna. I takt med att Sverige amorterat obligationer i utländsk valuta har det under perioden uppstått valutakursförluster då kronan har försvagats mot dollarn.

Under perioden har Riksbanken amorterat 64 miljarder kronor på sitt lån i Riksgäldskontoret. Riksbankens amorteringar i Riksgälden minskar statsskuldens andel av upplåning i utländsk valuta. Med mindre än ett år framåt ska Riksbanken amortera av sitt lån i Riksgäldskontoret på 93 miljarder kronor. Riksbankens amorteringar påverkar budgetsaldot positivt medan effekten på statens finansiella sparande blir opåverkat.

4.7.1 Övriga räntekostnader

Övriga räntekostnader uppgick till 0,7 miljarder kronor första kvartalet 2022 vilket var en ökning med 0,5 miljarder kronor samma period föregående år. Det var framförallt Exportkreditnämndens diskonteringar av framtida premiebetalningar och Kärnavfallsfondens räntekostnader som ökade.

Övriga räntekostnader är ett netto av flera poster:

Myndigheterna lånar för att finansiera investeringar som till exempel utveckling av egna IT-system, inköp av inventarier med mera. Myndigheternas räntekostnader på lånen i statens internbank hos Riksgäldskontoret nettoredovisas mot Riksgäldskontorets ränteintäkter för samma lån. Saldot av posterna borde i teorin vara noll men räntekostnaderna och ränteintäkterna tar inte helt ut varandra. Det beror främst på periodisering i redovisningen.

Ett fåtal myndigheter placerar sitt överskott från den avgiftsfinansierade verksamheten på inlåningskonto i Riksgäldskontoret. Överskottet ska täcka kommande år med eventuella underskott. Myndigheternas ränteintäkter på placeringarna ska mötas av Riksgäldskontorets räntekostnader för motsvarande placeringar men posterna tar inte helt ut varandra, framförallt på grund av periodisering i redovisningen.

Posten innehåller också räntekostnader från övriga statliga enheters (ÖSE) upplåning i affärsbanker.

5 Löpande transfereringar

Första kvartalet 2022 ökade de totala transfereringarna med 8 miljarder kronor jämfört med motsvarande period föregående år. Totalt uppgick transfereringarna till 329 miljarder kronor.

5.1 Löpande transfereringar till utlandet

Löpande transfereringar till utlandet uppgick till 28 miljarder kronor första kvartalet. Det var en minskning med 5 miljarder kronor eller 16 procent jämfört med motsvarande period föregående år. Minskningen förklaras till stor del med mindre EU-avgift jämfört med motsvarande period föregående år.

5.1.1 EU-institutioner

Totalt uppgick EU-avgiften² 11 miljarder kronor under perioden vilket var 6 miljarder kronor lägre än första kvartalet 2021. Avgiften till Europeiska unionen består av tre delar. Dessa är baserade på bruttonationalinkomsten (BNI), mervärdesskatt och icke materialåtervunnen plast.

Den största avgiftdelen som baseras på BNI uppgår till 9 miljarder kronor för årets första kvartal. Det är 6 miljarder kronor lägre jämfört med motsvarande period 2021. Minskningen beror på att Sveriges reduktion på den avgiftdel som baseras på BNI trädde först i kraft i december 2021 gällande budgetramen för perioden 2021-2027.

Den andra avgiften till EU avser mervärdesskattebaserade avgiften som blev 1,8 miljarder kronor under första kvartalet 2021. Det är 0,3 miljarder kronor lägre än för motsvarande period föregående år.

Den tredje avgiftdelen till EU baseras på icke materialåtervunnen plast och uppgår till 0,3 miljarder kronor för årets första kvartal. Avgiften består av en enhetlig uttagssats på vikten av plastförpackningsavfall som genereras i varje medlemsstat och som inte materialåtervinns. Uttagssatsen är 0,80 EUR per kilogram. Denna avgiftdel tillkom under 2021 och betalades för första gången under december 2021.

² Tullavgiften ingår inte i den statliga sektorn. Den del som Sverige får behålla som ersättning för administration redovisas istället som försäljningsinkomst.

Transfereringar till EU-institutioner

Transfereringar till EU-institutioner avser EU-avgiften som enligt det Europeiska nationalräkenskapssystemet (ENS) omfattar:

BNI-baserad avgift

Mervärdesskattebaserad avgift

Avgift för ej materialåtervunnen plast

5.1.2 Övriga utlandssektorn

Transfereringar till övriga länder uppgick till 17 miljarder kronor första kvartalet, vilket var en ökning med nästan 1 miljard kronor jämfört med föregående år.

Under anslaget *Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet* ökade Kammarkollegiets utgifter med 0,5 miljarder kronor. Under anslaget *Biståndsverksamhet* ökade Sidas utgifter till övriga länder med 0,4 miljarder kronor. Utbetalningar till *Hållbar utveckling och multilaterala och internationella organisationer och fonder* ökade medan utbetalningar till *Multilaterala utvecklingsbanker och fonder* minskade.

5.2 Löpande transfereringar inom Sverige

Löpande transfereringar inom Sverige ökade med 11 miljarder kronor första kvartalet och uppgick till 295 miljarder kronor.

5.2.1 Företagssektorn

Stöd till företagssektorn ökade med 0,8 miljarder kronor och uppgick till 16 miljarder kronor första kvartalet 2022.

Utbetalningar för *Stöd vid korttidsarbete* minskade med 0,3 miljarder kronor och uppgick till 0,9 miljarder kronor under första kvartalet. Minskningen berodde på minskade nivåer av ansökningar och utbetalningar. Stödet administreras av Tillväxtverket.

Stöd för omställningsstöd uppgick till 0,4 miljarder kronor vilket var en minskning med 0,7 miljarder kronor. Stödet administreras av Skatteverket.

Utbetalning för anslagen *Stöd till enskilda näringsidkare* blev noll kronor första kvartalet vilket förklarar minskningen med 0,6 miljarder mellan kvartalen.

Utbetalningar administreras av Boverket men Länsstyrelserna handlägger och beslutar om ärendena.

Uppdaterade villkor kvartal 1 2022

- Korttidspermittering innebär att anställda går ner i arbetstid en tid samtidigt som arbetsgivaren får ekonomiskt stöd av staten. De anställda får behålla en stor del av sin lön samtidigt som företagets personalkostnader minskar. För att använda korttidspermitteringen måste både arbetsgivare och arbetstagare vara överens om det. Företagen har kunnat permittera från mitten av mars 2020 och systemet har både förstärkts och förlängts. Dock skiljer sig korttidsarbete 2021 från det tidigare stödet på flera punkter. Stödet gällde fram till och med 30 september 2021. Från och med den 1 oktober 2021 gäller det ordinarie systemet för stöd vid korttidsarbete.
- Lag om omställningsstödet är ett ekonomiskt stöd till företag vars nettoomsättning har minskat i större omfattning till följd av spridningen av sjukdomen covid-19. Omställningsstödet har förlängts till september 2022 och omfattar olika perioder. Stödet räknas som ett statsstöd enligt EU:s statsstödsregler. Därför har regeringen behövt ansöka om och få stödet godkänt hos EU-kommissionen innan det kan börja betalas ut.
- Omsättningsstödet till enskilda näringsidkare riktar sig till enskilda näringsidkare som har drabbats av ett större tapp i omsättningen till följd av den pågående pandemin. Omsättningsstödet till enskilda näringsidkare infördes i november 2020 och omfattade initialt tiden mars – juli 2020. Stödet har därefter förlängts och omfattat även tiden augusti 2020 – februari 2021 samt mars – juni 2021. Reglerna trädde i kraft den 1 oktober 2021. Regeringen förlängde stödperioden till februari 2022.
- Omsättningsstöd till handelsbolag (inklusive kommanditbolag) riktar sig till handelsbolag som per den 28 februari 2021 hade minst en fysisk person registrerad som delägare. Handelsbolaget ska bland annat ha drabbats av större omsättningstapp till följd av den pågående pandemin för att kunna beviljas stöd. Omsättningsstödet förlängdes till februari 2022.

5.2.2 Kommunala sektorn

Stöd till kommunsektorn minskade med 1 miljard kronor under perioden och uppgick till 129 miljarder kronor.

Primärkommuner

Löpande transfereringar till primärkommuner minskade med 1 miljard kronor jämfört med första kvartalet 2021 och uppgick till 78 miljarder kronor.

Anslaget *Bidrag till folkhälsa och sjukvård* minskade totalt med 3 miljarder kronor jämför med motsvarande kvartal föregående år. De anslagsposterna som minskade mest var *Statsbidrag till följd av sjukdomen covid-19* och *Provtagning, smittspårning och utbrotts hantering* som tillsammans minskade med 12 miljarder kronor. Den sistnämnda anslagsposten upphörde under 2022. De anslagsposterna som ökade mest var *Testning för covid-19, Uppskjuten vård och covid-19 relaterad vård* och *Kvalitetshöjande insatser i hälso- och sjukvården* som sammanlagt ökade med 7 miljarder kronor.

Utfallet för anslagen *Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.* och *Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling* betalades ut under april vilket förklarar minskningen med 4 miljarder kronor mellan kvartalen. Utbetalningar för *Statligt stöd till vuxenutbildning* och *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* ökade däremot med 1 miljard kronor under kvartalet.

Från det nya anslaget *Medel till befolkningsmässigt mindre kommuner* har Skatteverket betalt ut 0,3 miljarder kronor. Syftet med anslaget är att motverka att de skillnader som finns mellan olika kommuner och kommungrupper, till exempel vad avser resultat och finansiell ställning, påverkar tillgången till god välfärd i hela landet. Även från anslaget *Allmänna val och demokrati* utbetalades 0,3 miljarder kronor.

Stödet för *Bidrag till psykiatri* ökade med 0,3 miljarder kronor medan stödet till *Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet* minskade med 0,7 miljarder kronor mellan kvartalen.

Den kommunalekonomiska utjämningen blev 0,5 miljarder kronor högre och uppgick till 27 miljarder kronor. Det beror främst på den kompensation som kommunerna får för minskade skatteunderlag, vilket är en följd av det förhöjda grundavdraget för personer över 65 år.

Kommunersättningar vid flyktningmottagande till primärkommuner minskade med 0,2 miljarder kronor första kvartalet och uppgick till 1 miljard kronor.

Regioner

Löpande transfereringar till regioner uppgick till 51 miljarder kronor vilket var en minskning med 1 miljarder kronor jämfört med första kvartalet 2021.

Minskningen av transfereringarna till regioner berodde på statsbidrag via anslaget *Bidrag till folkhälsa och sjukvård* som totalt minskade med 3 miljarder kronor första kvartalet.

Den kommunalekonomiska utjämningen till regioner ökade med 0,2 miljarder kronor till 11 miljarder kronor första kvartalet.

Prestationsbundna insatser för att korta vårdköerna och Bidrag för sjukskrivningsprocessen minskade med 0,7 respektive 0,8 miljarder kronor mellan perioderna.

Bidrag till läkemedelsförmånerna blev 7 miljarder kronor, en ökning med 0,3 miljarder kronor jämfört med första kvartalet 2021. Bidrag till psykiatri minskade däremot med 0,3 miljarder kronor mellan kvartalen.

Kompensation för skattereduktioner

Kompensation för skattereduktionerna till kommuner och regioner ökade med 5 miljarder kronor till 40 miljarder kronor första kvartalet. Förändringen förklarades främst av ökningar inom jobbskatteavdraget. Andelen till kommuner ökade med 3 miljarder kronor till 28 miljarder kronor och delen till regioner ökade med 2 miljarder kronor till 12 miljarder kronor.

Skattereduktioner

När Europeiska nationalräkenskapssystemet 2010 (ENS2010) infördes höjdes nivån för transfereringar till den kommunala sektorn med drygt 20 miljarder kronor per kvartal.

Skatterna redovisas per sektor, fördelat på stat, kommun och ålderspensionssystemet. Det innebär att de stora skattereduktionerna, framför allt jobbskatteavdraget och skattereduktionen för hemtjänster (ROT och RUT), gör att statens skatteintäkter från hushållen blir negativa. Enligt de redovisningsprinciper som nationalräkenskaperna tillämpar måste därför en del av dessa skattereduktioner räknas av mot den kommunalskatt som hushållen betalar trots att skattereduktionerna belastar statens budget.

Genom att nationalräkenskaperna på inkomstsidan ”flyttar” en del av skattereduktionerna från staten till kommunerna så måste kommunerna kompenseras med ett fiktivt statsbidrag som är lika stort som den skattereduktion som räknas av från den kommunala skatten. Det innebär att den kommunala inkomstskatten som nationalräkenskaperna redovisar är betydligt lägre än den kommunalskatt som Skatteverket redovisar vid den årliga inkomsttaxeringen.

Kommunmoms

Kommunmomsen ökade då konsumtion av varor och tjänster sammanlagt ökade för kommuner och regioner. Första kvartalet ökade momsen till primärkommuner med 0,7 miljarder kronor medan momsen till regioner minskade med 0,1 miljarder kronor. Totalt uppgick momsen till 12 respektive 5 miljarder kronor.

5.2.3 Hushållssektorn

Löpande transfereringar till hushållssektorn ökade med 8 miljarder kronor första kvartalet och uppgick till 103 miljarder kronor.

Hushållens ideella organisationer

Transfereringarna till hushållens ideella organisationer minskade med 2 miljarder kronor första kvartalet och uppgick till 14 miljarder kronor. Bidragen till arbetslöshetsersättning, som betalas till a-kassorna, redovisas som en transferering till hushållens ideella organisationer. Bidraget till a-kassorna minskade med 3 miljarder kronor och blev 4 miljarder kronor.

Arbetslösheten fortsatte minska första kvartalet 2022

I slutet av mars var 355 000 personer inskrivna som arbetslösa. Det var en minskning med drygt 86 000 personer eller 19 procent jämfört med mars 2021. Räknat som andel av den registerbaserade arbetskraften³ uppgick arbetslösheten för åldrarna (16-64 år) till 7,0 procent jämfört med 8,4 procent motsvarande period 2021.

Även antalet långtidsarbetslösa fortsätter att minska. I mars hade närmare 174 000 personer varit utan arbete i tolv månader eller mer, vilket var en minskning med 9 000 personer samma månad i fjol. Dock ökar antalet som varit utan arbete i två år eller mer med 6 000 personer till närmare 99 000. Hittills har relativt få ukrainare skrivit in sig på Arbetsförmedlingen och det är svårt att säga hur kriget i Ukraina kommer att påverka svensk ekonomi och arbetsmarknaden uppger Arbetsförmedlingen.

Stöd till idrott

Kammarkollegiet betalade ut 1 miljard kronor från anslagen *Stöd till idrotten* och vilket var en ökning med 0,5 miljarder kronor jämfört med motsvarande period föregående år.

Statens skolverks utgifter för Statligt stöd minskade med 0,3 miljarder kronor under kvartalet.

³ Beräkningen baseras på data från SCB, RAMS, (registerbaserad arbetsmarknadsstatistik). För att skapa den registerbaserade arbetskraften adderas arbetsförmedlingens uppgifter om antalet öppet arbetslösa och antalet sökande i program till antalet förvärvsarbetande i nattbefolkning.

Egentliga hushåll

Transfereringarna till egentliga hushåll ökade med 10 miljarder kronor och blev 89 miljarder kronor första kvartalet. De transfereringar som ökade mest var *Kompensation för höga elpriser, Inkomstpensionstillägg, Sjukpenning och rehabilitering, Föräldraförsäkring, Bidraget till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd minskade mest.*

Kompensation för höga elpriser

Med anledning av de exceptionellt höga elpriserna, införde regeringen en elpriskompensation till hushåll i hela Sverige för elkostnader under vintermånaderna december 2021, januari och februari 2022.

Rysslands invasion av Ukraina driver nu ytterligare upp elpriserna i södra och mellersta Sverige och regeringen har därför en modifierad förlängning av elpriskompensationen för mars 2022.

Kammarkollegiet betalade ut 6 miljarder kronor från det nya anslaget *Kompensation för höga elpriser* under första kvartalen. Utbetalningar gick till elbolagen som i sin tur ersätter hushållen.

Det finns omkring 160 elnätsbolag. Deras befintliga system för att återbetala pengar ser olika ut.

Elnätsbolaget kan till exempel antingen göra en utbetalning till kunden eller kreditera nästkommande faktura med motsvarande belopp som stödet innebär. Har en kund till exempel kvartalsvis faktura och elnätsbolaget valt att kreditera nästkommande faktura kan det av den anledningen dröja lite längre än om kunden har månadsvis fakturering.

Sjukpenninggrundande inkomst höjdes från första januari 2022

Utgifterna från anslaget *Sjukpenning och rehabilitering* ökade med 1,5 miljarder kronor under första kvartalet. Ökningen förklaras av att inkomsttaket för sjukpenninggrundande inkomst har höjts från 8 till 10 basbelopp från och med 1 januari 2022 samt av tidigare regeländringar kring bedömningen vid dag 180 som gör att beståndet ökade.

Föräldraförsäkring ökade

Utgifterna för föräldraförsäkring ökade med 1,4 miljarder kronor jämför med första kvartalet föregående år. Anslagsposterna *Föräldrapenning* och *Tillfälligt föräldrapenning* ökade sammanlagt med 1,2 miljarder kronor. Det beror dels på att

fler nettodagar användes, troligen på grund av spridningen av viruset omikron och dels på att medelersättningen har varit högre 2022 jämfört med 2021. Utgifterna för anslagsposten *Graviditetspenning* ökade med 0,2 miljarder kronor jämfört med motsvarande period föregående år. Sedan slutet av februari 2021 har gravida klassificerats som riskgrupp för covid-19 vilket medförde att utgifterna för graviditetspenning började öka i mars 2021. Utgifterna minskar nu men har inte kommit tillbaka till normalnivå ännu.

Inkomstpensionstillägg och Bostadstillägg

Från anslaget *Inkomstpensionstillägg* betalades 1,5 miljarder kronor ut under första kvartalet. Anslaget infördes under 2021 och de första utbetalningar gjordes i september 2021 vilket förklarar ökningen i sin helhet. Även stödet *Bostadstillägg för pensionärer* ökade med 0,2 miljarder kronor. Att utgifterna ökade beror på regelförändringar. Konsumtionsstödet inom bostadstillägg höjdes med 200 kronor per månad 2022. Taket för boendekostnad höjdes från 7 000 kronor till 7 500 kronor per månad.

Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd minskade

Bidrag till arbetslöshetsersättning och aktivitetsstöd minskade med 0,5 miljarder kronor jämför med motsvarande kvartal föregående år. Utgifterna har varit lägre på grund av bland annat minskad arbetslöshet och en positiv utveckling på arbetsmarknad.

Stöd till *Aktivitets- och sjukersättning* minskade med 0,3 miljarder kronor. Det förklaras framförallt av att antal nybeviljade sjukersättningar var färre än antal mottagare som lämnade förmånen.

Garantipension till ålderspension och efterlevandepensioner till vuxna minskade tillsammans med 0,2 miljarder kronor första kvartalet. Utgifterna minskar eftersom det är färre personer som har garantipension. Nyblivna pensionärer har en högre pension jämfört med de som avlider, vilket medför att färre får garantipension. Änkepension utgör över 90 procent av de totala utgifterna för efterlevandepension till vuxna. Utgifterna minskar till följd av att änkepensionen är under avveckling.

Etableringsersättning till vissa nyanlända invandrare minskade med 0,1 miljard kronor första kvartalet.

Klimatbonus ökade

Utbetalningar av klimatbonus uppgick till 1,5 miljarder kronor första kvartalet 2022 vilket var en ökning med 0,6 miljarder kronor. Utbetalda bidrag ökade med 70 procent under första kvartalet och förklaras delvis av ökade utbetalningar av bidrag för klimatbonusbilar och av högre maxbelopp för ett enskilt fordon.

Klimatbonusbidraget har lett till en ökad registrering av bonusberättigade fordon. Under första kvartalet togs 34 091 beslut om klimatbonus jämfört med 24 591 beslut samma period föregående år.

Klimatbonus för nya bilar

Personbilar, lätta lastbilar och lätta bussar med utsläpp under 60 gram koldioxid (per kilometer) kan få en bonus. Den maximala bonusen för fordon med nollutsläpp är 70 000 kronor. Den maximala bonusen för fordon med utsläpp över noll är ca 45 000 kronor. Storleken på bonusen ökar ju lägre utsläppen är. Gasbilar kan få en bonus på minst 10 000 kronor, dock högst ca 45 000 kronor.

Syftet med ändringarna är att förstärka miljöstyrningen och påskynda omställningen till en fossilfri fordonsflotta.

5.2.4 Ålderspensionssystemet

Första kvartalet ökade den allmänna pensionsavgiften med 2,5 miljarder kronor till 36 miljarder kronor. Statliga ålderspensionsavgifter till ålderspensionssystemet minskade med 0,1 miljarder kronor och uppgick till 6 miljarder kronor.

Fördjupning: Ålderspensionssystemet

Under utgiftspunkten ålderspensionssystemet redovisas statliga ålderspensionsavgifter för inkomstpensionssystemet, den allmänna pensionsavgiften och Pensionsmyndighetens förvaltningsanslag. Pensionsmyndighetens förvaltningsanslag är en transferering till socialförsäkringssektorn och ingår här från och med myndighetens bildande 2010.

5.2.5 Subventioner

Subventioner avser bidrag till kommuner, regioner och stat avseende arbetsmarknadsstöd. Bidragen redovisas som lönebidrag från Arbetsförmedlingen eller som nedsättningar på skattekonto från Skatteverket avseende höga sjuklönekostnader, nystartsjobb eller yrkesintroduktionsstöd. Totalt ökade subventionerna med 1 miljarder kronor. För kommuner ökade dessa med 0,9 miljarder kronor. Regioner redovisade en ökning på 0,3 miljarder kronor medan stat var närmast oförändrad jämfört med första kvartalet

5.3 Kapitaltransfereringar inom Sverige

Kapitaltransfereringar inom Sverige uppgick första kvartalet till drygt 6 miljarder kronor vilket var 2 miljarder kronor högre än samma kvartal 2021. Förändringen kan till största del förklaras med ökade bidrag till företagssektorn men även bidrag till kommunala sektorn ökade under kvartalet.

5.3.1 Företagssektorn

Bidrag till privata företag med flera ökade under kvartalet med 0,4 miljarder kronor. Boverket har under perioden betalat ut närmare 0,3 miljarder kronor mer under anslagen *Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet* och *Energieffektivisering av flerbostadshus*. Samtidigt minskade Boverket utbetalningar under anslaget *Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande* med 0,1 miljarder kronor. Under kvartalet ökade Naturvårdsverket betalningarna under anslaget *Klimatinvesteringar* med 0,2 miljarder kronor.

Bidrag till kommunala bolag minskade under kvartalet med 0,3 miljarder kronor vilket främst förklaras av att Boverket minskar utbetalningarna under anslaget *Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet* med närmare 0,4 miljarder kronor jämfört med motsvarande kvartal 2021.

Tillskott till företag ökade under kvartalet med 1,5 miljarder kronor till följd av SAS utnyttjande av låneramen hos Riksgälden som i NR klassificeras som investeringsbidrag och inte som lån.

5.3.2 Kommunala sektorn

Bidrag till regionerna ökade med 0,5 miljarder kronor. Trafikverket har under perioden betalat ut 0,3 miljarder mer under anslagen *Utveckling av statens transportinfrastruktur* och *Trängselskatt i Stockholm* samtidigt som Statens energimyndighet ökade utbetalningarna under anslaget *Klimatpremier* med 0,1 miljarder kronor under kvartalet.

ESV gör Sverige rikare

- Vi har kontroll på statens finanser, utvecklar ekonomistyrningen och granskar Sveriges EU-medel.
- Vi arbetar i nära samverkan med Regeringskansliet och myndigheterna.